

Kaybolan Kıymetler - Ferdi Çağan -

Yazan :
Süleyman DEMİREL
Yüksek Mühendis

26 Mayıs 1963 Pazar günü Ferdi Çağan'ı toprağa verdik. «Ferdî ağabey» anlatılması ve yazılması pek güç bir kimsedir. Buna rağmen «kaybolan kıymetler» in arkasından yapacak başka bir şey bulunmadığına göre rahmetliyi bir kaç satırla anmadan kendimi alamadım.

Ferdi Çağan'ı Mühendislik camiası çok yakından tanıır. Belki genç kuşaklar az tanıır veya tanımaz.

1923 senesinde Yüksek Mühendis Mektebinden mezun olup Nafia Vekâletine intisap etmiş ve «Demiryolu Hamlesinin» lısum mühendisliğinden İnşaat Dairesi Reisliğine kadar her kademesinde bulunmuş, 1946 da Nafia Müstesarı olmuş; 1949 dan 1960 ortasına kadar da Nafia Vekâletinde Baş Müşavirlik vazifesini deruhte etmişti.

Türkiye'yi imar ve inşa hareketinin Demiryolculuk ile başladığı bir vakıdır. İnşaat alât ve malînalarının pek tekemmül etmediği zamanın müşkül şartları içinde pek çok meslekdaşımızın her hamlede mutad olduğu veçhile büyük emeklerle dağları delip şehirleri birbirine bağladıkları ve adeta şehir ve kasabalara hayatıyet götürdükleri, bu arada da a-

sil bir tevazu içinde isimsiz kahramanlar olarak zamanın sayfaları içinde gömüldükleri ve bazan da muaheze edildikleri yine bir vakıdır.

1949 da Porsuk barajı ile ilgili meseleler sıhhatini kaybetmesine sebep olmuştur.

«Hava Meydanları» ve «büyük barajların» ihale ve mukavelelerinin tanziminde rahmetlinin geniş tecrübesinden, akliseliminden, müs bet ve yapıcı telkin ve tavsiyelerinden çok faydalanılmıştır.

Ferdi Ağabey büyük işlerin sevki idaresinde kararlar almış, mesuliyet deruhte etmiş, istizan edilmekten korkmamış ve bu suretle inanarak yaptığı işlerin başarıya ulaşmasına yardım etmiştir. Mesuliyet deruhte edenler için emsal ve destek idi.

Geniş gönüllü, geniş ufuklu, anlayışlı, müsamahalı ve kâmil insan idi. Mert, cesur, vefakâr ve babacandı. Haksızlığa karşı susmazdı. Kendisini tanıyanlar için «Aranılan dost» tur. Kaybı dostlarının içinde boşluk, gönlünde yara açmıştır.

Ferdi Ağabey'e tanrıdan rahmet ve mağfiret, ailesine sabır, dostlarına ve Mühendislik Camiasına başsağlığı dilemek bir faninin en son vazifesi oluyor.

SINIF 2) Açıklıkları (max 15 m.), 6 kattan alçak karkas - yapılar, yükseklikleri 6,00 m ye kadar kârgir veya betonarme istinat duvarları, açıklıkları 16. m. yi geçmeyen izostatik betonarme ve ahşap köprüler ve çatılar, menfezler, mahmuz duvarları, köy kasaba ve site (10.000 nüfustan az) lere ait içme su kanalizasyon projeleri, basit yollar.

SINIF 3) Max 30 m. serbest açıklıklı veya 12 kata kadar bîlûmum

betonarme karkas binalar 20 m. açıklığa kadar ahşap ve betonarme çatılar 30 m. serbest açıklığa kadar izostatik köprüler. Kazık temelli basit yapılar. 6.00 m den yüksek istinat duvarları müsait zemin içinde her çeşit tüneller. Akedükler ve zor güzergâhlı yollar. Basit yeraltı ve yer üstü akaryakıt, gömme su depoları, özelliği olan içme suyu ve kanalizasyon tesisleri, seri halinde enerji nakil hatları üstü açık spor tesisleri, 20 m. açıklığa

kadar sinema ve kapalı spor salonları. Açıklığı 10 m. ye kadar olan basit endüstri binaları. Basit baccalar. (1) ve (2) sınıflara ait tadilat işleri.

SINIF 4) Hesap ve teşkili kompile yapılar 12 kattan yüksek betonarme ve bîlûmum çelik iskeletli yapılar. 20 m. açıklıktan fazla açıklığı olan bîlûmum çatılar. Uzak kafes sistemleri - kapalı tribünler. Normal ilkel gerilmeli inşaat. Zor tüneller. Keson temelli yapılar, önemli endüstri yapıları. 50 m. yüksekliğe kadar barajlar, tasfiye tesisleri, silolar. Özelliği olan her çeşit su ve akaryakıt depo ve kuleleri. Yüzme havuzları. Hidroelektrik santralleri. Kemer, köprüler. Basit kabuk çatılar. Özelliği olan enerji nakil hatları. (3. sınıf yapılar aî tadilat işleri) 100 m. ye kadar telsiz kuleleri. Zor kazık temeller 30 m. açıklıktan büyük izostatik kırış köprüler. Hiperstatik kırış köprüler.

SINIF 5) Özel yapılar: Hesap, tertip ve teşkilinde özel ihtisas ve tecrübe gerektiren, şüpheli hallerde deney icabettiren klâsik literatüre girmeyen yapılar, bu sınıfta mütalâa eldirir. Karışık sınırlı kabuklar. 50 m. den büyük barajlar asma köprüler makina ve trübün temelleri, asma çatılar, hareketli köprüler, Betonarme Cebri boru ve denge baccaları özelliği olan ilkel gerilmeli yapılar. 100 m. den yüksek telsiz kuleleri.

NOT: Bu yönetmeliğin yürürlüğe gireceği tarih ayrıca bildirilecektir.

T A V Z İ H

Derginizin Mayıs 1963 ayı sayısında «T.M.M.O. Birliği X. Devre Genel Kurul Toplantısı» başlığı altında yayınlanan ve Birlik Genel Kurul toplantısı seçimleriyle ilgili haberinizde, Orman Mühendisleri Odasında Birlik Yönetim Kuruluna seçildiği bildirilen Z. Y. Mühendisi Mehmet Yüceler'in adı geçen oda ile ilgisi olmayıp, Ziraat Mühendisleri Odasını temsilen Birlik Yönetim Kuruluna seçilmiş bulunmaktadır.

Durumun, derginizin ilk çıkacak sayısında tavzihan düzeltilmesini rica ederim.

Sekreter Üye
Osman Boyacı

Ziraat Yüksek Mühendisi